

MÁTYÁSFÖLDI KATICA ÓVODA

Pedagógiai Program

Készült a Komplex Prevenziós óvodai Program
felhasználásával

2013.

Az óvoda jogi státusza, adatai:

Megnevezés: Mátyásföldi Katica Óvoda

Székhely: 1165 Budapest, Album u. 38/b

Telefon: 06 1 407 – 5021

Az intézmény OM azonosítója: 100454

Az intézmény működési köre: Budapest 16.kerülete és környéke

Az intézmény típusa: óvoda

Az intézmény alapítója: Lambert Károlyné

Az intézmény fenntartója: „A Mátyásföldi Katica Óvodáért” Alapítvány
1106 Budapest, Gyakorló út 2. V. em. 61.

Az intézmény jogállása: önálló jogi személy

Az intézmény vezetője, a program benyújtója: Lambert Károlyné

Az intézmény befogadó képessége: 13 fő

Az óvodai csoportok száma: 1 csoport

Web: www.katicaovi16.hu

TARTALOM

I. Bevezetés

- 1.1. Óvodakép
- 1.2. Gyermekkép

II. Az óvodai nevelés feladatai

- 2.1. Egészséges életmódra nevelés
- 2.2. Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés és szocializáció biztosítása
- 2.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

III. Az óvodai élet megszervezésének elvei

- 3.1. Személyi feltételek
- 3.2. Tárgyi feltételek
- 3.3. Hetirend
- 3.4. Napirend
- 3.5. A nevelőmunka tervezése

IV. Az óvodai élet tevékenységformái

- 4.1. Mozgás
- 4.2. Játék
- 4.3. Játékba ágyazott tanulási tevékenységek

V. Munka jellegű tevékenységek

VI. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

VII. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

VIII. Gyermekvédelem

IX. Az óvoda kapcsolatai

X. Az óvoda speciális szolgáltatásai

XI. Érvényességi, legitimációs záradék

XII. Mellékletek

Törvényi háttér

- Alapító okirat
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2012. évi CXXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló törvény módosításáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII.28.) korm.rend. a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 1997. évi XXXI.tv. a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról
- 255/2009.(XI.20) Kormány Rendelet Óvodai Nevelés Országos Alapprogram módosítása

Forrás: Porkolábné dr. Balogh Katalin: Komplex Prevenciós óvodai Program

I. BEVEZETÉS

Intézményünk alapítványi fenntartású, szakmailag önálló nevelési intézmény, a családi nevelés kiegészítője a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvodás korú gyerekek nevelésének elsődleges színtere a család, a mi feladatunk az, hogy minden gyerek számára egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelést biztosítsunk. Óvodánk nevelési programját a **Komplex Prevenció óvodai Program** adaptációjával egészítettünk ki.

1./1. Óvodakép

Óvodánk Budapest XVI.kerületében, Mátyásföldön, a Petőfi-kert elnevezésű kertes házas zöldövezetben, a Szilas-patakhöz és a Naplás-tóhoz viszonylag közel helyezkedik el, természet-közeli környezetben.

Az óvoda egy több szintes családi ház földszintjén lett kialakítva.

A családias légkör kialakítását elősegíti az épület adottságai, a kis létszám, különböző életkorú gyerekek együtt nevelése.

Udvarunk zöld területe kellemes színtere a szabadtéri mozgásnak és játéknak. Pályázatok, és egyéb források feltárásával az elkövetkezendő időszak céljai között szerepel játszó udvarunk további fejlesztése, biztosítva ezzel a még tartalmasabb, szabadtéri nagymozgás és játék megfelelő feltételeit. A csoportszoba esztétikus, egyedi, a gyermekek számára nyugalmat, otthonosságot sugároz. Természetes anyagokat felhasználva rendeztük be csoportszobánkat, ahol a gyermekek számára minden játéktevékenységnek külön kialakított helye van. Kialakítottunk még öltözőt, mosdót, étkezőt, tornaszobát.

Az óvoda elsősorban a XVI. kerületből, de Budapestről és környékéről is fogad gyerekeket.

Az 1998 – ban megalapított óvodánk olyan gyerekeknek kínál alternatív lehetőségeket, akik valamilyen okból nehezen illeszkednek be egy magasabb létszámú óvodai gyermekközösségbe, illetve nagyobb törődést és odafigyelést igényelnek. Óvodánk ezen a területen hátránycsökkentő szerepet tölt be.

Az elmúlt években egyre több szülőben fogalmazódott meg az az igény, hogy kisebb létszámú, családiasabb jellegű óvodába szeretné járattatni gyermekét. Mi ezeknek a társadalmi és helyi igényeknek az ismeretében működtetjük óvodánkat, melyet a **katicabogár**ról neveztünk el.

A katica közel áll a gyerekekhez, ezért a gyermekkor, a gyermeki személyiség tiszteletben tartásának, az elfogadásnak, a szeretetnek, a megbecsülésnek a jelképe is lehet.

Folyamatosan biztosítjuk a gyermekeket megillető jogokat, az egyenlő hozzáférés elvét, a gondoskodás és különleges védelem megalapozásával.

Nemcsak színes élményeket kínálunk a gyerekeknek, hanem komoly megalapozott pedagógiai munkával szeretnénk felkészíteni az iskolai életmódra őket.

Programunk szellemisége épít a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira.

Feladatunk a gyerekek napközbeni ellátása, gondozása, készségfejlesztése, gazdag programokkal színes óvodai élet kialakítása. A szülők és gyerekek egyéni igényeinek kielégítése, komplex egyéni fejlesztés, differenciált bánásmód.

Elsőbbséget élvez az óvoda **óvó – védő, szociális, nevelő – személyiségfejlesztő** funkciója.

Pedagógiai tevékenységünkkel, és a meglévő tárgyi és személyi feltételekkel biztosítjuk a gyermekek fejlődését ez által a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba, az iskolába lépés pszichikus feltételei.

1.2. Gyermekkép

Minden kisgyermek egy önálló, színes egyéniség, szellemi, erkölcsi, és biológiai értelemben egyedi személyiség és szociális lény egyszerre, aki képes az őt körül vevő világ befogadására. Óvodába lépésük pillanatától fogva egyéniségük figyelembevételével differenciáltan neveljük őket.

Életkoruknak megfelelő érdekes tevékenykedési formákkal - kiemelten **az anyanyelvi nevelés, mozgás és a játék** varázsával - biztosítjuk kiegyensúlyozott fejlődésüket, kibontakozásukat, az egyenlő hozzáférés alapelvét, nem adva helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem egyéb értelemben.

Gyermekképünk az örömmel, önfeledten játszó, elmélyülten tevékenykedő gyermek, aki kíváncsian, érdeklődve, bizalommal fordul társai, a felnőttek és a külvilág felé.

Kiegyensúlyozott, vidám, őszinte, nyílt, képes a jó és a rossz megkülönböztetésére. Alkalmazkodó és segítőkész, befogadó és elfogadó.

Szereti a **mozgást** és a **játékot**.

A gyermekekkel való foglalkozás során a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk, biztosítjuk minden gyerek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s a meglévő hátrányai csökkenjenek.

II. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés általános feladatai

Célunk:

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben a mi óvodánk kiegészítő, szakmai segítő szerepet tölt be.

Szeretetteljes, családias légkör kialakításával a gyerekek személyiségének sokirányú fejlesztése, kibontakoztatása érzelm gazdag óvodai légkörben, sok mozgással és játékkal. Az eltérő fejlődésű gyermekekre kiemelt figyelmet fordítunk.

Nevelési alapelveink:

- tiszteletben tartjuk a gyermeki jogokat, az esélyegyenlőség biztosításával
- a gyermeket, mind individumot megbecsüljük, különleges védelemben részesítjük
- a gyermeket elfogadjuk, tiszteljük, megbecsüljük és szeretjük
- figyelembe vesszük a gyermekek egyénenként eltérő biológiai és fejlődési ritmusát, igényeit, szükségleteit, családi hátterét
- biztosítjuk az optimális személyiségfejlődéshez nélkülözhetetlen óvó –védő, szeretetteljes, élmény dús környezetet, amellyel elősegítjük a 3 – 7 éves korú gyermek személyiségfejlődését, egyéni képességeinek alakulását

Óvodánk nevelési célja:

Általános célok:

A gyermekek egyéni és életkori sajátosságait szem előtt tartva – a családdal együttműködve – **az anyanyelv mozgás és játék** nevelési eszközeit felhasználva törekszünk az óvodánkba járó

- gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségfejlődésére,

- eltérő egyéni fejlődési ütemre,
- a gyermeki képességek kibontakoztatására,
- a testi-lelki szükségletek kielégítésére.

Speciális célok:

- potenciális tanulási zavarok megelőzése – prevenciója,
- játékos ismerkedés az angol nyelvvel,
- mozgásfejlesztés néptáncsal,
- alapozó terápia,
- TSMT (Tervezett SzenzoMotoros Terápia)

2.1. Egészséges életmódra nevelés

Célunk:

- a gyerekek testi – lelki szükségleteinek kielégítése,
- a gyerekek testi – lelki szükségleteinek óvása, megőrzése, a szülők – óvodapedagógusok együttműködésével,
- az egészséges életvitelhez szükséges szokás és szabályrendszer alakítása, belső igénnyé fejlesztése,
- a gyerekek egészségének védelme - megőrzése, szervezetük edzése, betegségmegelőzés,
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása,
- a környezettudatos magatartás megalapozása
- a biztonságos környezet biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- az egyéni sajátosságok figyelembe vétele
- az egyes feladatok végzése közbeni segítségnyújtás
- szeretetteljes, nyugodt légkör kialakítása
- a gondozási feladatok folyamatában is nevel, ápolja a bensőséges kapcsolat kialakításának lehetőségét
- modellnyújtás az egészséges életmód szokásainak kialakítási folyamatában
- pozitív megerősítéssel segíti a gyermekeket a folyamat során
- a családi és óvodai szokásokat összehangolja
- az egyes tevékenységek elvégzéséhez elegendő időt biztosít
- a szükséges személyi és tárgyi feltételeket biztosítja
- A környezetvédelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása
- ráirányítja a szülők figyelmét az egészséges életmód szokásainak fontosságára

Gondozás:

- a gyermek komfortérzetének kielégítése, alakítása
- a rendszeres tisztálkodás iránti igény kialakítása
- az egyes műveletek (fésülködés, zsebkendőhasználat, mosakodás, fogmosás, WC használat) helyes technikájának elsajátítása, gyakoroltatása

Öltözködés:

- az öltözködés helyes szokásainak kialakítás (sorrend, ruha összehajtás, ruha elrakás)
- a cipőkötés, a ruha ki – és begombolás technikájának elsajátítása, gyakoroltatása
- az öltözék rendezettsége iránti igény kialakítása

Étkezés:

- a kultúrált étkezés szokásainak kialakítás (szalvéta használat, esztétikus rend, halk beszéd)
- az eszközök fogásával, célszerű mozdításával járó feladatok elsajátítása, gyakoroltatása

Pihenés:

- a zavaró belső és külső ingerek megszüntetése
- az alvás előtti és alatti légsere biztosítása
- az egyéni alvásszükséglet figyelembevétele

Levegőzés:

- az időjárástól függően minél több tevékenység szervezése a szabad levegőn
- a megfelelő légzéstechnika kialakítása

Egészségvédelem:

- ritkán előforduló betegségek feltárása. Regisztrálása, figyelemmel kísérése
- a balesetek megelőzése céljából a személyi és tárgyi feltételek ellenőrzése, a hibaforrások megszüntetése
- a gyermekeket önmaguk és társaik testi épségének megóvására és védelmére nevelje (konfliktuskezelés, tolerancia)
- kapcsolattartás az óvoda orvosával, védőnőjével, fogorvosával, pszichológusával, a szűrővizsgálatok figyelemmel kísérése

Mozgás:

- a gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése
- a rendszeres mozgással egy egészséges életvitel kialakítása
- a mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészség kialakítása
- a mozgás feltételeinek biztosítása: hely, idő, eszköz, balesetmentes környezet
- optimális terhelés, egyéni fejlődési ütem figyelembe vétele

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- önállóan, felszólítás nélkül, igényeiknek megfelelően végezzék a *testápolási* teendőket
- használjanak szükség szerint körömkéft
- ruhájuk ujját tűrjék fel és le, gombolják ki és be
- hajukat tartsák rendben
- a fogmosást végezzék önállóan
- a zsebkendőt használják helyes technikával, szükség szerint
- *étkezés* közben viselkedjenek kultúráltan

- igényeljük az asztal esztétikus rendjét
- az étkezéshez szükséges eszközöket használják helyesen
- a tálból önállóan szedjenek, ítéljék meg helyesen az elfogyasztani kívánt étel mennyiségét, a kancsóból önállóan öntsenek
- önállóan, megfelelő sorrendben öltözködjének, holmijukat, ágyneműjüket hajtsák össze, a cipőfűzőt kössék meg
- ha fáznak, ha melegük van, segítsenek magukon, vizes holmijukat terítsék ki száradni
- ügyeljenek saját személyük és környezetük rendjére, gondozottságára
- az ajtókat nyissák, csukják rendesen, a használt tárgyakkal bánjanak körültekintően

2.2. Érzelmi nevelés, erkölcsi, közösségi nevelés és szocializáció

Célunk:

- érzelmi biztonságot nyújtó kiegyensúlyozott, otthonos, derűs, szeretetteljes légkör, amely segíti az önkifejezés természetes lehetőségét,
- a családi nevelés kiegészítése
- segítse a gyermek szocializációjának fejlődését, a pozitív attitűd megalapozását,
- alapvető erkölcsi szokás és normarendszerek, tulajdonságok kialakítása
- az együtt éléshez szükséges normák kialakítása, különbözőségek elfogadása, tisztelete
- ismerje meg szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz kötődés alapja.

Az óvodapedagógus feladatai:

- érzelmi biztonságot nyújtó környezetben a gyermek életrendjének és közös tevékenységeinek megszervezése
- a gyermekek életkorának megfelelő szokás -, szabályrendszer kialakítása
- ismétlődő közös, örömteli tevékenységek szervezése, amely nevelésük hagyományrendszerébe épül és mélyíti az összetartozás élményét
- olyan óvónői modell állítása, amely példaként szolgál, s közvetíti azon erkölcsi tulajdonságokat, amelyek az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség, a másság iránti megértés kialakulását segíti a gyermekben
- társas kapcsolatok alakulásának segítése gyermek – gyermek, gyermek – felnőtt viszonylatban
- a gyermekközösségbe való beilleszkedés segítése egyéni bánásmóddal, és az egyéni kapcsolatok szélesítésével
- konfliktushelyzetek egymás közötti, igazságos elrendezésének bemutatása, megtanítása
- a gyerekeket arra nevelje és a gyerekekkel fogadtassa el, értesse meg, hogy az emberek különböznek egymástól
- őszinte, természetes magatartásával mintát mutat, és viselkedésével jelzi elvárásait
- az óvoda minden dolgozójának kommunikációja, a gyerekekkel való viszonya, bánásmódja legyen összehangolt, az egymás közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze

- alkalmat biztosít az egymáshoz viszonyításra, amely szükséges a reális énkép kialakításához, az én határok megtapasztalásához
- különös gondot fordít az újonnan érkező gyermekek beszoktatására
  - Óvodába lépés előtt családlátogatás
  - Igény szerint szülős beszoktatás
  - Nagyobb gyerekek modell értéke
  - Egyéni bánásmód
  - Vegyes életkorú gyermekcsoport szervezése
- állítson a gyermekek elé közeli és távlati célokat
- legyenek hagyományok a csoport mindennapi életében (születés – névnap)
- az ünnepek emelkedjenek ki a csoport mindennapi életéből
  - biztosítsa változatos tevékenységgel az érzelmi ráhangolódást és levezetést
  - az ünnep hangulatához illő öltözék viselése a felnőttek és gyermekek részéről egyaránt
  - az óvoda díszítése tükrözze a gyermekek számára az ünnep fontosságát
  - a tanév során az alábbi ünnepeket szervezzük meg:
    - Mikulás
    - Karácsony
    - Farsang
    - Húsvét
    - Anyák napja
    - Gyermeknap
    - Tanévzáró - Búcsúztató

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- jól érzik magukat a közösségben
- alkalmazzák a köszönés és megköszönés, a kérés megfelelő szófordulatait
- a közös tevékenységekben aktívak, megfelelő magatartást biztosítanak
- hiányzó társaikat számon tartják
- érdeklődnek egymás iránt, együtt éreznek társaikkal
- baráti kapcsolataik színesednek, bíznak társaikban és önmagukban
- tisztelettel viselkednek a felnőttekkel, munkájukat megbecsülik
- észreveszik, ha valaki segísége szorul, felajánlják segítségüket
- elfogadják és teljesítik az óvónő kéréseit, útmutatásait
- a megkezdett munkát befejezik
- felelősségtudatuk, feladattudatuk egyre szilárdabb
- elfogadják az alá-, fölé-, mellérendeltségi viszonyokat
- konfliktusaikat önállóan, szóban próbálják megoldani
- elfogadják, hogy az emberek különböznek egymástól
- képesek kívánságaikat módosítani, elhalasztani
- képesek együttműködni társaikkal, a felnőttekkel
- igazat mondanak

2.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célunk:

- programunk középpontjában **az anyanyelv, a mozgás és a játék** áll
- az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló feladat
- az alapvető **kultúrtechnikák** elsajátításához szükséges különböző képességek alakítása, fejlesztése
- egyre pontosabb, valóság-hű érzékelés – észlelés
- a figyelem összpontosítására való képesség
- a valósághoz közelítő képzeleti működés
- emlékezet
- kreatív problémamegoldó gondolkodás
- a beszéd fejlődésével párhuzamosan kialakuló elemi, fogalmi gondolkodás
- az óvodás gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, az őt körülvevő ismereteire építve, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlás biztosítása
- alkotóképesség fejlesztése

Az óvodapedagógus feladatai:

- olyan változatos tevékenységek tervezése és szervezése a mindennapok során, mely épít a gyermeki spontaneitásra, kíváncsiságra, érdeklődésre, a természetben történő felfedező megismerésre, az élethelyzethez fűződő tapasztalatszerzési lehetőségekre
- a játékoság, az élményt adó, oldott légkörben való cselekvés, vizsgálódás biztosítása
- beszélő környezet biztosítása az óvodában töltött idő minden tevékenykedtetési ideje alatt
- a beszéd kiemelkedő jelenléte az óvodai nevelőtevékenység egészében a mintakövetés - javítgatás elkerülése - módszerével
- a kötött és a kötetlen foglalkoztatási forma közötti ésszerű arány kialakítása és a komplexitásban rejlő lehetőségek kiaknázása
- a szülők folyamatos tájékoztatása a gyermek értelmi fejlődéséről, további teendőkről, az otthoni fejlesztés lehetőségeiről
- problémák esetén – a szülő beleegyezésével – szakember segítségének kérése
- a szülők figyelmének felhívása a gyermek kiemelkedő képességére, további teendőkre

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- az egyszerűbb feladatokat megérti
- érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt
- feladata végrehajtásában kitartó
- szándékos figyelmének időtartama életkorának megfelelő
- teljesítményének eredményét reálisan értékeli
- munkatempója, feladattartása életkorának megfelelő
- képes a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére

- képes a logikus, problémamegoldó gondolkodásra
- tapasztalatait szóban kifejezi
- képesek képzeletük, kreativitásuk alkalmazására

III. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

3.1. Személyi feltételek

Változó világunkban a pedagógus személyisége megkívánja a komplex, rugalmas látásmódot, így az új dolgok iránti elfogadáshoz a bátor, kezdeményező, kipróbáló, új iránt fogékony személyiség megléte szükséges. A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplő az óvodapedagógus, akinek elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekeink számára. Személyisége, viselkedése, szakmaisága fontos feltétele az óvodai nevelésünknek. A gyermek szeretetszükségletét kielégíti, mellyel számára biztonságérzetet nyújt.

Megértő, türelmes, érzelmileg elfogadó partneri szerepet töltünk be a családdal történő együttnevelésben.

- 2 fő felsőfokú végzettségű, főállású óvodapedagógus,
- 1 fő felsőfokú végzettségű, mellékállású, tartós hiányzás esetén helyettesítő óvodapedagógus
- 1 fő gyermekorvos szerződéses megbízás alapján,
- 1 fő védőnő szerződéses megbízás alapján,
- 1 fő logopédus szerződéses megbízás alapján,

Az óvodában a nevelőmunkát két óvodapedagógus végzi, akik az óvoda teljes nyitva tartása alatt a nap folyamán átfedéssel a gyermek csoportban vannak, a napközbeni tevékenységeket irányítják, vezetik.

Az óvoda logopédusa a beszédhibás gyerekekkel foglalkozik 5 éves kortól.

3.2 Tárgyi feltételek:

Az óvoda rendelkezik a helyi nevelési program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel:

- Szerepjátékokhoz babaszoba, babakonyha, boltos-pult.
- Bábozáshoz, mesedramatizáláshoz 35 db fejdísz és báb.
- Építőjátékokhoz 8 készlet Dupló, 4 készlet Legó, 2 készlet Gigo, fa építőjátékok, nagyméretű térbeli építőjátékok (Wesco téglák, habszivacs építőelemek).
- 35 doboz társasjáték.
- 45 db mese és hangkazetta.
- 120 db könyv.
- 40 db diafilm.
- Mozgásfejlesztéshez szobai és udvari sportszerek.
- Az elrongálódott, esetlegesen balesetveszélyes helyzetet okozó játék eszközök cseréje folyamatos.

Ezen tárgyi eszközöket – melyet a gyermekek használnak – számukra hozzáférhető módon helyezünk el, méreteiknek megfelelően, biztonságukat figyelembe véve. A szülők fogadására legalkalmasabb helységet - mind a szülői értekezletek, mind a fogadó órák tekintetében - a csoportszobában tartjuk méltónak.

Az óvoda épülete jó minőségű téglapépület. A ház földszintjének (ahol az óvoda elhelyezkedik) hasznos alapterülete 60 m². Egy gyerekre jutó hasznos alapterület 4.5 m². Helyiségei: 6 m² előszoba, 8 m² öltöző, 6 m² mosdó, 14 m² konyha és étkező, 26 m² csoportszoba.

A gyerekek biztonságát szolgálja a betonjárda, csúszásgátlóval ellátott lépcsők, védőkorlát a lépcső mellett, a bejárat melletti szélvédő és a kapu biztonsági zárral – kóddal ellátott elektronikus rendszere. Az óvoda udvara füvesített, Európai Unió szabványának megfelelő homokozóval, mászókával ellátott, melyek a gyerekek magasságának és biztonságos mozgásának megfelelnek.

3.3. Hetirend

A hetirend a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugodt légkört teremti meg az óvodai csoportban. A hetirend és a napirend biztosítja a szokásrendszer segítségével a gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődését, és lehetőséget nyújt az óvodások napi életének megszervezéséhez, melyet egész nap folyamán óvodapedagógus irányít. Figyelünk arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb heti rendet állítsunk össze. Jusson idő, a gyermeki tevékenységek, ötletek és javaslatok meghallgatására. A rugalmasság a helyzethez való alkalmazkodás segíti elő, hogy a heti rend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

Szabadon dönthetünk abban a kérdésben, hogy a komplexitás keretében mely tevékenységeket és szervezeti formákat választjuk a gyermekek fejlesztése érdekében.

A tevékenységekben megnyilvánuló fejlődés a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

3.4. Napirend

A napirend céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek életrendjét, időbeosztását. A napirend biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott óvodai környezet megteremtését. Lehetővé teszi a szabad levegőn való tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenység szabad kibontakoztatását. A gyermek fejlődését biztosító feltételek az együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg, melyet a csoport fejlettségi szintjének megfelelően tervezünk.

A napirend és heti rend kialakításakor szem előtt tartjuk:

- a SZABAD JÁTÉK kitüntetett szerepét
- a párhuzamosan végezhető differenciált tevékenykedést
- a gyermeki egyéni szükségleteket, képességeket

8.00.-	Szabad játék, reggeli, mozgásfejlesztés (kötelező vagy kezdeményezett), felajánlott, választható tevékenységek, nagyoknak kötelezően választható tevékenységek, csoportos foglalkozások
10.30.	Öltözködés
10.45.	Mozgásos fejlesztés, játék a szabadban, differenciált egyéni fejlesztés
12.15.	Készülődés az ebédhez, ebéd
12.45.	Testápolás, készülődés a pihenéshez, mese
13.15.	Pihenés, nagyoknak differenciált csoportos és egyéni fejlesztés
15.00.	Folyamatos ébredés – uzsonna, játék, differenciált egyéni képességfejlesztés
16.30.-	Készülődés a hazamenetelre

3.5. A nevelőmunka tervezése

Cél:

Tudatos, tervszerű a gyermekek fejlettségének megfelelő nevelési terv készítése

Formailag:

Csoportnapló nyomtatvány vezetése

Tartalmilag:

Minden terület kibontásának tartalmaznia kell a helyzetelemzést.

Az év elején készített helyzetelemzésnek, ill. a személyiséglapon rögzített fejlettségi szintnek kell alapot adnia a gyermek differenciált fejlesztéséhez.

1. Helyzetelemzés

1.1. A gyermekek adatai (névsor, adatok, kor)

1.2. Tárgyi feltételek (működéshez, szakmai munkához)

1.3. Személyi feltételek (dolgozók képzettsége, együttműködésük)

2. Az óvodai élet keretei

2.1. Egészséges életmódra nevelés

2.2. Napirend (őszi-téli- tavaszi, nyári)

2.3. Heti rend

2.4. Szokások, szabályok rendje

3. Egyén és csoportfejlesztés

3.1. A csoport előélete

3.2. A csoport összetétele

3.3. Társas kapcsolatok alakulása, szociometriai felmérés (időpont, játék leírása, értékelése, célja, feladata)

4. A közösségi élet tevékenységformái

4.1. A játék

4.2. Játékba ágyazott tanulási tevékenységek

4.3. Tevékenységben megvalósuló tanulás

4.4. Munka jellegű tevékenységek

4.5. Speciális ellátást igénylő gyermekek

4.6. A csoport beiskolázási terve

5. Szervezési feladatok

5.1. Jeles napok (névnapok, születésnapok, ünnepeink megünneplésének módja)

5.2. Szervezési feladatok terve

6. Féléves értékelés

7. Év végi értékelés

8. A vezető ellenőrzési bejegyzései

9. Jegyzőkönyvek, jelenléti ívek

10. Évzáró műsorok, ünnepségek forgatóköny

IV. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

4.1. Mozgás

A mozgás a gyermekek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. A konkrét mozgásos tapasztalatok beépülésével gazdagítjuk a szókincsüket, az elvont gondolkodást, és a keresztcsatornák fejlődését segítjük a mozgásformák megnevezésével. Világos, konkrét értékeléssel a pozitív énképet alakítjuk.

Rendszeres mozgással, egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelő mozgásos játékokkal, és feladatokkal biztosítjuk a gyermekek egészséges életmódjának kialakulását. Ez az eszköze a pszichomotoros képességek, és készségek kialakításának, formálásának, és fejlesztésének is. A természetes hely-és helyzetváltoztatás a gyermekek legalapvetőbb mozgásformája. A mozgásos tapasztalatokból gyökerezethetőek az értelmi műveletek, - egyben az önmagukról kialakított testséma is.

A finommotorika fejlesztésén keresztül több struktúrát is kedvezően befolyásolhatunk, - lateralitás, testdimenziók, térpercepció alakulását is. Ez a szakasz a mozgáskoordináció fejlődésének legintenzívebb szakasza is.

A mozgás szocializációs hatása a következőkben mutatkozik meg:

A sikeresen elvégzett mozgásos feladat növeli a hatékonyság / kompetencia / érzését, a mozgás feletti kontroll az én-kontrollt erősíti, a mozgásos feladatok kivitelezésére fordított összpontosítás a figyelemkoncentráció a kitartás, az erőfeszítésekre való képességet fokozza.

A társakkal végzett együttmozgás konkrét tapasztalatokat hordoz a gyermek én-határának a másik észlelésének megtanulásához, végső soron a kooperáció kialakulásához.

A mozgás fejlesztésének területei:

Szabad játék kereteiben végzett mozgásos játékok

Mivel a gyermekek mozgásigénye eltérő, fontos, hogy az aktívabb mozgást és a nyugodtabb tevékenységet kedvelő gyermekek is megtanulják az egymáshoz való alkalmazkodást. A célunk az, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet.

Fontos, hogy felkeltsük-, fenntartsuk a gyermekek mozgáskedvét, megszerettessük a mozgást. Lényeges a motiváció, a körülmények megteremtése, szabályok kialakítása, a pozitív megerősítés. Ezeknek megfelelően biztosítjuk a megfelelő helyet és eszközöket a mozgásos tevékenységekhez mind a csoportszobában, a tornateremben. Időjárástól függően a lehető legtöbb időt töltjük a szabadban.

Az eszközök és tevékenységek kiválasztásánál szem előtt tartjuk a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét és a csoport összetételét.

3–4 éveseknél a természetes nagymozgások fejlődését kívánjuk segíteni. A csúszáshoz, bújáshoz, mászáshoz szükséges eszközöket biztosítjuk a csoportszobában, illetve lehetőséget adunk az asztalok alatti bújócskázáshoz.

4–5 éves korban nagyobb hangsúlyt kap a szem-kéz, szem-láb koordináció és az egyensúlyérzék fejlesztése. A koordináció fejlesztését szolgálják a célbadobó játékok, kugli, ugróiskola, ugrókötelezés, barkácsoló tevékenység is. Az egyensúly fejlesztésére a szabad játékban a különböző hinták, libikókák, a füles labda, a lépegető alkalmasak.

5–6–7 éves korban a finommotorika fejlesztésére kell a legnagyobb hangsúlyt fektetni. A játékokban nagyon sok lehetőség nyílik ennek spontán fejlesztésére, például az ábrázolási technikák gyakorlása során, tépés, vágás, varrás, gyöngyfűzés vagy legózás, konstruálás stb.

Meggyőződésünk, hogy a kellemes légkörben, jól szervezett mozgásos tevékenységekben a gyermek örömmel vesz részt.

Kötelező testnevelés foglalkozás heti két alkalommal szervezzük a tornateremben, jó idő esetén, az udvaron. Minden nap lehetőséget biztosítunk arra, hogy az épület és az udvar adottságának figyelembevételével, óvónői irányítás mellett aktívan kielégítsék mozgásigényüket a gyermekek.

A testnevelés foglalkozások során teremtünk alkalmat speciális gyakorlatok beiktatásával a testi deformitások megelőzésére is /lábboltozat erősítés, gerinctorna /.

A játékot, a játékosságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk a testnevelésben.

Mindennapos mozgásos tevékenység

A napirend fontos része, mely a gyerekek fejlettségétől függően 5-10 percig tart.

Megalapozzuk azt az igényt, hogy rendszeresen mozogni jó és szükséges. Középpontban a mozgásos játékok állnak, melyek aktív pihenést jelentenek a gyermekeknek. Kiegészülnek a járás, futó és gimnasztikai gyakorlatokkal.

Teremben, öltözőben az óvoda egész területén biztosítunk lehetőséget a mozgásra.

Törekszünk arra, hogy minél többet tartózkodjunk a szabad levegőn, ahol a legjobban ki lehet használni a mozgásos játékok kooperatív, fejlesztő hatásait.

Célja:

- gyermekek mozgáskedvének fenntartása és fokozása
- egészséges életmódot erősítő szemlélet formálása
- testi képességeik fejlesztése (erő, gyorsaság, állóképesség)
- koordinációs képességek fejlesztése (egyensúlyérzék, téri tájékozódás, ritmusérzék, szem – láb koordináció, testséma)
- harmónikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások felépítése
- mozgás- és tartás rendellenességek megelőzése, javítása
- akarat tulajdonságok fejlesztése (kitartás, kudarctűrés, önfegyelem, társra figyelés)
- a pszichikus funkciók fejlesztése közvetett módon (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás)

Az óvodapedagógus feladatai

- a gyermekek mozgásigényének kielégítése
- a gyermekek életkorának és egyéni fejlődésük ütemének megfelelő, szükségleteikhez, képességeikhez igazodó mozgásformák és terhelés biztosítása
- a 3 – 7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok és gyakorlatok összeállítása
- a mozgásos tevékenykedtetéshez szükséges hely, idő, eszköz, módszer biztosítása

- a mozgásfejlesztés főbb területeit kornak megfelelően változatosan alkalmazza: járás és futásgyakorlatok, ugrásgyakorlatok, dobásgyakorlatok, labdagyakorlatok, támaszgyakorlatok, talajtorna elemei, egyensúlygyakorlatok, függésyakorlatok, mozgásos játékok

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- képes egyenletes iramban futni képességeinek megfelelő időtartamban
- tud ütemtartással járni
- képes a gimnasztikai gyakorlatok esztétikus végrehajtására
- képes elkapni a labdát és célba dobni
- képes keskeny padon egyensúlyozó járásra
- tud helyben labdát vezetni
- ismeri az irányokat, tud térben tájékozódni
- betartja a versenyjátékok szabályait
- képes páros ill. váltott lábbal szökdelni
- tud előre guruló átfordulást végezni
- ismer néhány mozgásos játékot és képes társaival irányítás nélkül játszani

A nevelőmunkát segítő eszközök

- udvar, tornaterem, Greiszwald II. tornaszer, szivacsmatracok, padok, bordásfal, kézi szerek

4.2. Játék

Programunk jellegéből adódóan nagy hangsúlyt fektetünk a kisgyermek alapvető pszichikai szükségleteinek kielégítésére, elsősorban a **SZABAD JÁTÉK**-ra, figyelembe véve annak feszültségoldó, önértékelés kialakulását elősegítő képességfejlesztő és személyiség formáló hatását.

Az igazán jó játék kialakulásának fontos feltétele, motiváló ereje maga az óvónő játék iránti fogékonysága, tudatos jelenléte, játékra való hajlama, humorérzéke, rugalmassága, támogató, serkentő ösztönző magatartása.

Az egészségesen fejlődő, kiegyensúlyozott gyermek játéka ötletgazdag, elmélyült, nyugodt, örömteli, melyben kellemes élményeit újra átélheti, félelmei, elfojtott indulatai oldódhatnak, vágyai beteljesülhetnek.

Ezért a gyermek számára a világ megismerésének alapvető formája.

E tevékenységét a :

- mozgás igénye
- a tevékenységi vágya
- a megismerési szándéka, élmény szerzési lehetőség forrása, kíváncsisága, képzelete
- az önállósulási törekvése vezérli

Célunk:

- a játék fejlesztő hatásának kiaknázása
- a kreativitást fejlesztő és erősítő tulajdonsága
- hozzásegíteni a gyermeket a világ megismeréséhez
- képességeinek tudatos alakítása
- személyiségének harmonikus kibontakozása

Az óvodapedagógus feladatai:

- a játékhoz szükséges feltételek biztosítása (hely, idő, eszköz, légkör, élmény)
- a 3 – 7 éves korban megjelenő játékfajták tartalmának, minőségének fokozása a gyermekek egyéni sajátosságainak, igényeinek figyelembevételével
- a gyermek beszédkészségének fejlesztése a játék szituációkban
- a játék sokoldalú fejlesztő hatásának tudatos kihasználása
- az óvónő a csoportban csak annyi szabályt vezessen be, ami segíti a nyugodt, rugalmas, oldott légkör fenntartását, az alkotó cselekvést, a sokféle manipulációt és az elképzelések valóra válását
- A szabad játék túlsúlyának érvényre juttatása
- az óvónő tegye lehetővé, hogy a családban, az óvodában, a tágabb természeti és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat a gyermek újra és újra a játékban átélhesse
- adja segítségét a szülőknek a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelő játékfajták és eszközök kiválasztásához
- a játékirányítás elveit betartja (önkéntesség, egyéni bánásmód, irányítás módjai)
- az óvodapedagógusi indirekt játékirányítás felelősségének tudatossága, szükség és igény szerinti együttjátszás a gyerekekkel, óvodapedagógus tudatos jelenléte

4.2.1. Játékfajták:

Gyakorló játék

- kiinduló pontja a véletlen mozgásból, cselekvésből fakadó siker
- újra és újra ismétlésre készített
- újszerű cselekvés ismételtetése, örömforrás
- mozgásos
- manipulációs
- verbális
- anyagok tulajdonságainak megismerése (felület, szín, forma, nagyság)
- szem –kéz koordináció, finommotorikai fejlődés
- testséma és percepció fejlődés

Szimbolikus - Szerepjáték

- nagyon gazdag tárháza van
- tapasztalat, ismeret, elképzelés, érzelem ötvöződése
- kezdeményezőkézség
- önkéntesség, önállóság, szabad választás lehetősége
- konfliktus feloldó hatású
- szocializációs szerep fejlődésének jelentősége
- kommunikációs készség fejlesztése
- alapvető erkölcsi értékek, az együttélés szabályainak rögződése
- szervező készség előtérbe kerülése
- a vállalt szerepeken keresztül ábrázolják a valóság számukra fontos mozzanatait

Barkácsolás

- alapja a gyűjtő munka
- beépítik a játékba
- széleskörű ismeretek az anyagokról, eszközökről
- játék javítás, készítés
- manuális készség fejleszthetősége

Dramatizálás, bábozás

- saját vagy irodalmi élmények eljátszása
- érzelmek és esztétika
- emlékezet, kreativitás, beszédkészség fejlődése
- speciális kar-, és kézmozgás
- mozgás, mimika, gesztus megjelenítése

Építő, konstruáló játék

- különböző építmények létrehozása spontán majd meghatározott céllal
- saját és mások alkotásait megbecsülik
- kombinatív képesség fejlődése
- szín és formavilág gazdagsága
- téri tájékozódás megjelenése, síkból térbe átfogat, modellt épít
- feladattudat, szabálytudat fejlődésének területe
- értelmi képességek fejlődése

Szabályjáték

- előre meghatározott, pontos szabályok lefektetése
- szabálytudat, kudarctűrés kialakítása
- tervszerűség
- érzelmek megtanulása, annak kordában tartása (siker – kudarc)
- helyes magatartásformák elsajátítása (türelem, kitartás, akaraterő, mértéktartás...)
- mozgáskultúra kiteljesedése
- értelem fejlesztő szabályjátékok jelentősége (gondolkodási alpműveletek)
- verbális képességek fejlődése (állítások, ítéletek, kérdések...)

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- a gyermekek képesek kitartóan egyazon játékban együttesen részt venni
- képesek szerepvállalásra és a szerepek elosztására
- játékukban dominánsan jelentkeznek a szerepjáték
- bonyolult építményeket képesek létrehozni
- élvezettel játsszák a szabályjátékokat
- társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által közvetített viselkedési normák
- képesek elfogadni és megérteni játszótársaik elgondolását

A nevelőmunkát segítő eszközök

- szerepjátékokhoz babaszoba, babakonyha, boltospult.
- bábozáshoz, mesedramatizáláshoz 35 db fejdísz és báb.

- építőjátékhoz 8 készlet Dupló, 4 készlet Legó, 2 készlet Gigo, fa építőjátékok, nagyméretű térbeli építőjátékok (Wesco téгла, habszivacs építőelemek).
- 35 doboz társasjáték
- 45 db mese és hangkazetta
- 120 db könyv
- 40 db diafilm

4.3. Játékba ágyazott tanulási tevékenységek

A játék és a tanulás teljes mértékben összekapcsolódik óvodáskorban. Az óvodást a tanulásban természetes kíváncsisága, érdeklődése motiválja. A gyermekek természetes helyzetekben, tevékenységeken keresztül játékosan szereznek ismereteket. A gyermeket tevékenységi vágya ösztönzi a tapasztalatszerzésre, a cselekvésre és közben minden pillanatban újabb és újabb felfedezéseket tesz. Felhasználja már meglévő ismereteit, kreatív megoldásokat keres, így a gyermek önmagához képest fejlődik. Folyamatosan és fokozatosan várja az együttműködést, feladattartást és az irányíthatóságot.

A tevékenységekben integrálódik a képességfejlesztés, rendeződnek a műveltségtartalmak, ismeretek. A tanulási folyamatban érzelmeket közvetítünk, az érzelmek bátor kinyilvánítására motiváljuk a gyermekeket. Az interaktív közös együttléttel, szövegértés, szövegalkotás megalapozásával fejlesztjük kompetenciáikat.

Az ismeretszerzés óvodánkban komplex formában történik:

- szokások alakítása, utánzással modellkövetés és magatartásformák fejlesztése,
- spontán, játékos tapasztalatszerzés,
- cselekvésen alapuló tanulás,
- gyermeki kíváncsiságra épülő ismeretszerzés,
- tapasztalatszerzés, megfigyelés, felfedezés,
- problémamegoldás fejlesztése

Mindig tartalmaz választási lehetőséget, amely a gyermek egyéni érdeklődésére épít, és lehetőséget ad a szabad önkifejezésre. Személyre szabott, pozitív értékeléssel segítjük a gyerekek személyiségének kibontakozását.

A különböző motiváló hatásokat megfelelő módon használjuk ki a gyermeki önfejlődés inspirálására. Támogatjuk az eltérő szükségletű gyermekeket az eltérő tanulási stílusok érvényesülésében.

Így biztosítjuk az óvoda-iskola átmenet megkönnyítését, a differenciálást, az érzelmi légkört, a játék elsődlegességét.

V. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

Célja

- a felelősségérzet, a munka iránti tisztelet, az eredmények megbecsülésének, az együttműködés képességének megalapozása, szokássá alakítása a különböző tevékenységek végzése során
- tapasztalatok, ismeretek szerzése a természeti és társadalmi környezetről
- játékkal és cselekvő tapasztalással párosulva jelenjen meg
- legyen a saját és mások elismerésének egyik nevelési formája

Az óvodapedagógus feladatai

- megfelelő hely, idő, nyugodt légkör biztosítása az egyes tevékenységekhez
- a gyermek méretéhez igazított eszközök biztosítása
- az eszközök használatának bemutatása, gyakoroltatása
- a munkamozzanatok legcélszerűbb fogásainak, azok sorrendjének megtanítása
- a munkakészségek és szokások alakítása
- az egyéni fejlettségnek megfelelő konkrét, reális ellenőrzés, értékelés
- az állandóság, aktivitás, folyamatosság biztosítása
- az önállóság fejlesztése
- az önbizalom, a kitartás, a felelősségérzet fejlesztése
- a gyermekek önértékelésének, saját magához mérten fejleszthető igényszintjének emelése
- az együttműködés formáinak megismertetése
- a tárgyak, a térbeli viszonyok, a cselekvések, stb. megnevezése, szókincsbővítés
- a gyermek szociális magatartásának, társas kapcsolatainak fejlesztése
- a szülők figyelmének felhívása a gyermeki munka szükségességére, a türelem, az érdeklődés, a segítség fontosságára

Önkiszolgáló munka:

- a testápolás, öltözködés, étkezés során biztosítsa az életkornak és fejlettségnek megfelelő önállóságot
- ismertesse meg a gyermekeket az önkiszolgáláshoz szükséges eszközök használatával
- tanítsa meg a gyerekeket a feladatok elvégzésére

Közösségért végzett munka

- a naposi rendszer fokozatos bevezetése középső csoporttól
- felelősi rendszer bevezetése nagycsoporttól
- a feladatok mozzanatainak sorrendjének bemutatása, gyakoroltatása

Alkalomszerű munkák

- életkorhoz, a gyerekek erejéhez mért, a csoport fejlettségi szintjének megfelelő munkalehetőségek teremtése (díszítés, javítás, üzentek átadása, ünnepi készülődés, teremrendezés)

Állat-, és növénygondozás

- élősarok gondozása, frissítése
- kert gondozása (locsolás, levélgyűjtés, gereblyézés)
- a természetvédelem fontosságának hangsúlyozása
- a gyermekek aktivitásának, érdeklődésének kiaknázása

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- természetes módon, önállóan lássák el az önmagukkal összefüggő feladatokat (testápolás, öltözés, étkezés)
- az alkalomszerűen adódó, egyéni megbízásokat teljesítsék önállóan
- a feladatok végzése során legyenek kitartóak
- vegyenek részt szívesen a növény-, és állatgondozásban

- kísérik figyelemmel a környezetükhöz tartozó növényeket és állatokat, a természeti változásokat
- segítsenek környezet rendben tartásában, vegyék észre, ha bármely területen segíteni kell, ajánlják fel segítségüket
- a közösségért végzett tevékenységeket (naposi munka, felelősi munka) lássák el szívesen, vállalkozzanak elvégzésükre
- a rájuk bízott munkát felelősséggel, kitartással, megfelelő önbizalommal, önállóan végezzék el

A nevelő munkát segítő eszközök

- gyerekseprűk, gereblyék, locsolókanna, talicska

VI. TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Célja

- gyermekeink készségének és képességének kialakítása, melyek révén érzelmileg motivált cselekvő gondolkodási szintjéről a gyermek eljut a fogalmi gondolkodás szintjére
- a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését szolgálja
- az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése
- az óvodás gyermek **képességeinek** fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.

Az óvodapedagógus feladatai

- kiindulópontnak tekinti a természeti és társadalmi környezetből szerzett gyermeki tapasztalatokat
- tanulást támogató környezetet biztosít
- új élmények, ismeretek nyújtása
- az egyéni és életkori fejlődési ütemét figyelembe véve magasabb szintre juttatni a gyermekeket
- tekintettel van a családban kialakult kulturális, világnézeti, etnikai hagyományokra figyelemmel kíséri és elősegíti ezek spontán gyermeki megnyilvánulásait, egymásra való hatását
- a családdal való együttnevelés során figyelembe veszi, hogy különböző otthoni környezetből érkeznek a gyermekek
- az óvodai tanulás során épít a gyermek cselekvő aktivitására, kreativitásának erősítésére, a felfedezés örömeire
- a gyermek sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségeinek biztosítása
- tudatosan és tervszerűen biztosítja a gyermek fejlődéséhez szükséges differenciált tevékenység feltételrendszerét
- saját ismereteit tudatosan bővíti
- tudatosan fejleszti a gyermek értelmi képességeit: érzékelés, észlelés figyelem, megfigyelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás, probléma megoldás
- az egyéni lemaradásokat tudatosan korrigálja az egyéni fejlesztések során
- figyelemmel kíséri a kiemelkedő képességű gyermekeket és biztosítja számukra tehetségük kibontakozását

- tudatosan alkalmazza az egyéni bánásmód elvét
- alkalmazza a pozitív megerősítést, személyre szabott pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását
- a kötött foglalkozások során figyelembe veszi a játékosság, az élményt adó, oldott légkörben való cselekvés alapelvét
- minden korosztályban biztosít lehetőséget a kötetlenségre, játékosságra

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- észlelésük legyen egyre pontosabb, valósághűebb
- legyenek képesek figyelemösszpontosításra (10-15 perc)
- képzeleti működésük a valósághoz közelítsen
- emlékezetüket jellemezze a reprodukivitás
- a cselekvő gondolkodástól jussanak el az alakuló fogalmi gondolkodásig
- belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre

A nevelő munkát segítő eszközök

- a tanítás – tanulás folyamatában már említve

6.1. Külső világ tevékeny megismerése

Célja

- magába foglalja a gyermeket körülvevő természeti- emberi-, tárgyi környezet megismerését, felfedezését, a hagyományok megjelenését, azok tevékenységeiben való alkalmazását
- minél több tapasztalatot (mozgásos és érzékszervi) szerezzenek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből
- biztonsággal tájékozódjanak és igazodjanak el környezetükben
- segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, mind a kortárs kapcsolatokban, mind a környezet alakításában
- környezettudatos magatartás megalapozása (szelektív hulladékgyűjtés, természet óvása)

Az óvodapedagógus feladata

- a természeti és társadalmi környezet megismertetése a következő témákban: család, testünk, közlekedés, évszakok, növények, állatok, napszakok, helyi természetvédelmi értékek
- a gyermekek tapasztalataira, élményeire támaszkodva új ismeretek nyújtása, illetve a meglévők mélyítése, rendezése
- a gyermek spontán érdeklődésére építve, keltse fel kíváncsiságát, megismerési vágyát
- ismertesse a kultúrált élet szokásait, az elfogadott viselkedési formákat, az érzelmi és erkölcs viszonyokat
- közvetítse az egyetemes, a nemzeti kultúra értékeit, hagyományait, az adott tájra, helységre jellemző néphagyományokat
- tegye lehetővé, hogy a gyermek maga fedezhesse fel a világot

- törekedjen arra, hogy amit csak lehet a helyszínen, a természetben, élőben figyelhessen és tapasztalhasson meg a gyermek
- a természet, a környezet megszerettetése, a pozitív érzelmi viszony kialakítása (Naplás tó, Cinkotai erdő, Domony – völgy, Szilas-patak Szóládi nyári tábor...)
- értelmi képességek kialakítása
- verbális fejlesztés
- komplexitás egyéb esztétikai tevékenységekkel

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ismerik lakásuk címét, szülei foglalkozását
- a testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően sorolják fel
- különbséget tudnak tenni az évszakok között, ismerik jellegzetességeiket
- felismerik a napszakot: reggel, dél, este
- ismerik a növény szót, önállóan gyakorolják a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit
- az általuk ismert állatokat csoportosítják külső jellegzetességeik, hasznuk és élőhelyük szerint
- felismerik környezetük tárgyait, azokon a színeket
- büszkék környezetük egyediségére, néphagyományaikra

A nevelő munkát segítő eszközök

- Színes képek, fotók, Állatok világa, Növények világa

6.2. Matematikai ismeretszerzés

Célja

- a világ formai, mennyiségi, téri viszonyainak felfedezése
- mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér és síkbeli szemléletének alakulása

Az óvodapedagógus feladata

- a gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, az elemi ok – okozati összefüggések felismertetés, megtapasztalása
- pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, a logikus gondolkodás megalapozása
- érdekes problémahelyzetekkel aktivizálja a gyermekeket a logikus gondolkodásra
- a matematikai kifejezések tudatos alkalmazásával bővítse a gyermekek passzív és aktív szókincsét
- használja ki a gyermekek belső késztetését a feladatok megoldásánál
- hagyja a gyermeket saját logikája szerint gondolkodni
- segítsen több variáció megtalálásában
- fejlessze a gyermekek problémafelismerő és megoldó készségét

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolataikat kifejezik
- értik és helyesen használják a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban használt összehasonlító fogalmakat
- képesek különböző szempont szerinti válogatásra
- részt tudnak venni mennyiségek összemérésében, alkalmi egységgel való mérésben.
- elő tudnak állítani különféle elemekből különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet
- el tudnak mesélni tevékenységről, történésekről, képről egyszerű darabszámmal is kapcsolatos történeteket: az elmondott történeteket eljátszással, kirakással, rajzzal meg tudják jeleníteni
- tárgyakat tudnak számlálni 10-ig
- építéseik, síkbeli alkotásaik legfőbb eredménye a szemléletfejlődés: azonosítani tudnak különféle helyzetükben is egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat
- másolással képesek megépíteni a mintával megegyező elemekből és színben, nagyságban eltérő elemekből is kirakni térbeli és síkbeli alakzatokat
- képesek különféle geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni, egyes egyszerű tulajdonságokat meg is nevezni
- tapasztalatokat és élményeket szereznek a tükörrel való tevékenység során
- a térben való tájékozódásban képesek megkülönböztetni a jobbra-balra irányokat és állásokat
- értik és követni tudják az irányokat, illetve a helyeket kifejező névutókat

A nevelő munkát segítő eszközök

- Logikai játékok, Síkidom lapok, Matematikai társasjátékok, feladatlapok, foglalkoztató füzetek

6. 3. Mozgás

Mivel óvodánk programjában kiemelt szerepet kap a mozgás, ezért ezt a területet a **IV. Az óvodai élet tevékenységformái 4.1. Mozgás** szakaszában kiemelten részletezzük.

6. 4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célja:

- a zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadásra való képesség megalapozása
- a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelésének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése
- az érzelmi motiváltság megteremtése
- kreatív táncal a képzelet és mozgás összehangolása

Az óvodapedagógus feladatai:

- a dalanyag összeállításakor kísérelje figyelemmel a mondókák, ölbéli játékok, népi dalos játékok, a kortárs művészeti alkotások megfelelő arányát

- a játék eredeti formáját és a dal szövegéhez kapcsolódó játékmozdulatokat megtartja
- a zenehallgatásnál elsősorban az élő zenét alkalmazza
- feladatai: éneklési készség fejlesztése, hallásfejlesztés, ritmusérzék fejlesztés, a zenei formaérzék fejlesztés, a zene meghallgatására nevelés
- zenei kreativitás fejlesztése, alakítása (ritmus, éneklés, hallás, mozgás)

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- törekedjék a tiszta éneklésre
- tudjanak dalokat, dalos játékokat önállóan elkezdni megfelelő hangmagasságban, tempóban
- szívesen hallgassák az óvónő énekét és hangszer játékát
- tudjanak kis eltérő zörej hangokat megkülönböztetni
- szívesen improvizáljanak
- próbáljanak érzelmeket kifejezni a zene segítségével mozgással
- ismerjenek 16 – 20 népi gyermekjátékdalt, 5 –6 műdalt, 4 –5 mondókát

A nevelő munkát segítő eszközök

- Ritmusjátászó hangszerek, furulya, hangkazetta

6. 5. Mese-vers

Mi a mese?

- a gyermek számára a teljes világ kerek tükörképének erkölcsi közvetítője
- önmaguk elhelyezése a világmindenségben, a ráébresztés jelentősége
- az egyetlen beszédmód, amelyre a gyermek tartósan, kényszerítés nélkül tud figyelni
- örömforrás, magától értetődő társas élmény
- átjárja a gyermek személyiségét, lelki nyereséget ad

Célja:

- anyanyelvi nevelő hatás
- megtanít az emberi együttélés törvényeire
- értelmi, erkölcsi, érzelmi mélystruktúrák megalapozása
- kultúra átadó szerep
- pozitív személyiségjegyek (empátia, tolerancia, türelem) megalapozása
- irodalmi, művészi élmény átélése, a csodás meseélmények, a versek zeneisége, a rímek csengése által
- az irodalmi értékek megismertetése, közvetítése, megszerettetése a családok életében, a könyv értéke
- a családok az óvoda segítségével ismerjék meg és éljék át az irodalom nyújtotta egyén- és közösségformáló élményeket

Az óvodapedagógus feladata:

- irodalmi anyag színvonalas összeállítása, különös tekintettel a magyar népmesékre

- az irodalmi anyag – népi, klasszikus és a kortárs művek - tudatos, igényes, idő- és alkalomszerű összeállítása, évszakoknak megfelelő, környezet megismeréséhez ill. tevékenységekhez csoportosítható
- a 3 – 7 éves korban kedvelt hagyományos formák (mondóka, verselés, mesélés, dramatizálás, bábozás) lehetőségének folyamatos és fokozatos biztosítása
- a gyermekek saját vers –és mese alkotása, annak mozgással és /vagy ábrázolással történő kombinálása, az önkifejezés lehetőségének megteremtése
- minden korosztály nevelésében jelenjen meg az ölbeli játék, melyek a gyermekkel való kapcsolatteremtés eszközei
- a mesék kezdetben egyszerű, ritmikus ismétlődésekkel tűzdelt formáját váltsák fel a több szálon futó állatmesék, népmesék, történetek, népi játékok, közmondások, meseregények
- biztosítson minél több lehetőséget a gyermekeknek az irodalmi élmények vizuális megjelenítésére
- mindennap legyen mese
- a gyermekekre figyelő, szeretetteljes hangulat megteremtése, melyben érvényesül az együtt játszás öröme
- személyes példájával , kommunikációs helyzetek teremtésével ösztönözze a gyermekek közötti párbeszédet
- szép beszédpéldájával, jó artikulációval, választékosan beszélő környezet biztosításával pozitívan befolyásolja a gyermek nyelvi fejlődését
- alakítson ki a logopédussal jó együttműködést, melynek során az érdekeltek pontosan ismerik saját és egymástól jól elkülöníthető, de azonos cél érdekében folyó feladataikat, munkamódszereiket

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- a gyermekek szívesen ismételtetnek verseket, rigmusokat, mondókákat, szólásokat, találós kérdéseket
- egyedül is vállalkozik az irodalmi anyag elmondására, újrajátszására
- a gyermek örömmel várja a mindennapos mesehallgatást
- van kedvenc meséje, ismeri és visszaadja annak rövid tartalmát
- szívesen mesél, versel, mondókázik, bábozik, dramatizál önmaga és társai szórakoztatására
- tud meséket és történeteket kitalálni, azokat mozgásban megjeleníteni
- alakul mese tudata, megkülönbözteti a valóságot az elvonttól

A nevelő munkát segítő eszközök

- bábozáshoz, mesedramatizáláshoz 35 db fejdísz és báb
- 45 db mese és hangkazetta
- 120 db könyv
- 40 db diafilm

6. 6. Rajzolás, mintázás, kézi munka

Célja:

- az örömteli cselekvés
- a vizuális észlelés, érzékelés, emlékezet, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá tétele
- e gyermeki alkotás épüljön a belső képek gazdagítására
- ébredjen fel a gyermekben az ábrázolás anyagaival, eszközeivel való tevékenység vágya
- legyenek képesek a tárgyak térbeli kiterjedéseinek felismerésére, alakuljon tér-, forma-, szín-, arányérzékük
- formálódjon fantáziaviláguk
- élményeik, elképzeléseik megjelenítésével egyéni módon tudják alkalmazni a képi kifejezés változatos eszközeit
- alakuljon ki vizuális gondolkodásuk
- a különböző ábrázoló technikák és eszközök használatával fejlődjön manuális készségük
- a népművészeti elemekkel, az esztétikus környezettel alakuljon esztétikai érzékük, a szépség iránti vonzódásuk

Az óvodapedagógus feladatai

- a gyerekek képességeinek megfelelő, hozzáférhető, megfelelő minőségű eszközök biztosítása
- sokféle változatos tevékenykedtetés a nap bármely szakában
- a technikák folyamatos gyakorlási lehetősége
- séma nélküli segítségnyújtás a tevékenység során
- a gyermekek ízlésvilágának fejlődése érdekében esztétikus környezet kialakítása
- a gyermekek esztétikum iránti fogékonyságának fejlesztése műalkotások segítségével
- finommotorika – szem – kéz koordináció fejlesztése
- önkifejezés, kreativitás, alkotókészség, fantázia fejlesztése
- a szülők ösztönzése az otthoni ábrázolási lehetőségek biztosítására, a gyermek munkáinak megbecsülése

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- képalakításaikban egyéni módon jelezni tudják az elemi térviszonyokat
- élményeik, elképzeléseik, képzeletük megjelenítésében többnyire biztonsággal használják a képi kifejezés eszközeit
- színhasználatukban érvényesítik kedvelt színeiket
- formaábrázolásuk változatos, többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat
- emberábrázolásaikban megjelennek a részformák, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzéseivel is
- a közös munkák értékelése során saját műveikkel és a műalkotásokkal kapcsolatban szóbeli véleményt nyilvánítanak

- tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik felhasználásával
- önállóan és csoport munkában is készítenek egyszerű játékokat, kellékeket, modelleket, maketteket
- fokozott önállósággal képesek alkalmazni a megismert technikákat
- megjelenik a gyermekben az esztétikum iránti érzékenység és értékelő képesség a természet szépségeiről, mű-, és népművészeti alkotásokról
- igénylik a közös cselekvés keretében a rendezett, ízléses, esztétikus környezet észrevételét, óvását, alakítását
- eljutnak arra a szintre, hogy „műveik” kifejezővé válnak, megjelenik az érzelem kifejezése

A nevelő munkát segítő eszközök

- zsírkkréták, pasztellkréták, színes ceruzák, filctollak, festékek. ecsetek, gyurma, agyag, textil, nád, nemez

VII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A fejlődés, folyamat jellegű, amely a gyermek óvodába fogadásával kezdődik. A 3-7 éves életszakasz feladatainak megoldása az életkori és egyéni sajátosságokból kiindulva, a gyermekek ismeretében történik úgy, hogy előkészítik a következő életszakaszt.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki, szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

Testi (biológiai, szomatikus) érettség:

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

Lelki (pszichés) működések érettsége:

- A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus eltérésnek, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.

- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.

- a cselekvő- szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket,

mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, születési helyét, idejét, szülei nevét, óvodáját felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Szociális érettség:

- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre, felnőttel és gyermektársaival.
  - egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
  - feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb szükség szerint kreatív elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja

VIII. GYERMEKVÉDELEM

Célunk:

- gyermeki jogok érvényesítése
- megelőzés és segítségnyújtás
- esélyegyenlőség biztosítása
- mindazon körülményeket feltárása, amelyek a gyermekek fejlődését elősegíti

Elveink:

- mindenekelőtt a család tiszteletben tartása
- a családi nevelés erősítése, és ezzel együttesen a gyermek iránti felelősség ébren tartása. Tapintatos, személyes kapcsolat kialakítása azon családokkal, akik segítséget kérnek, vagy láthatóan segítségre szorúlnak
- a titoktartási kötelezettség messzemenő érvényesítése
- óvodánkban a megelőzés kap kiemelt szerepet, mivel a gyermekek között jelenleg nincs veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, nemzeti és etnikai kisebbségű, illetve migráns gyermek.

Feladatunk

- az óvodai kereteknek megfelelően megadjunk minden segítségét a hátrányok csökkentéséhez, és kompenzáljuk lehetőségeink szerint azokat, a családgondozás és az egyéni bánásmód keretei között
- a gyermekvédelemnek fel kell vállalnia a családi nevelés mellett, a helyi szokások, normák elfogadtatását, mely a gyermekek személyiségfejlődését segíti
- a szülő segítése, hogy a törvényben előírt jogaiknak és kötelességeiknek eleget teheszenek
- sajátos nevelési igényű gyermek szakszerű ellátása
- az 5. életévét betöltött gyermek indokolatlan és igazolatlan hiányzását figyelemmel kísérjük, az érvényben lévő szabályzóknak megfelelően - jelzőrendszeri kötelezettségünkönél fogva - megtesszük a megfelelő intézkedéseket a szülő, a gyermekjóléti központ, a jegyző, illetve a gyámhatóság felé.

Szintjei

Az óvodavezető feladatai

- az óvodapedagógus gyermekvédelmi munkájának összehangolása
- a gyermekvédelemre vonatkozó törvények folyamatos nyomon követése és beépítése a gyermekvédelmi munka rendszerébe
- a gyermekvédelmi szempontból – szükség szerint – együttműködni a Családsegítő Központtal, a Gyermekjóléti Központtal, Gyámhivatallal, a Nevelési Tanácsadóval és a gyermekorvossal, védőnővel
- az egyéni elbírálást igénylő esetekben döntést hozni a további teendőkről

Az óvodapedagógus feladatai

- év elején felméri a csoportokba járó gyermekek családi és szociális helyzetét
- a tartósan hiányzók figyelemmel kísérése, a szülő figyelemmel kísérése, a szülő figyelmének felhívása a törvény előírásaira
- bizalomteljes kapcsolat kialakítása

IX. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Kapcsolattartás egyéb nevelési-, oktatási-, szakszolgálati-, kulturális-, egészségügyi intézményekkel

Partner neve	Kapcsolattartás formái	Kapcsolattartás gyakorisága
Család	beíratás napi kapcsolat beszoktatás ünnepségek családlátogatás szülői értekezlet fogadó óra nyílt nap kirándulás	Egyszer Folyamatos év elején naptár szerint alkalomszerűen évi kétszer igény szerint évente kétszer ősszel – tavasszal
XVI.ker. Önkormányzat	megbeszélések egyeztetések törvényesség	Folyamatosan Aktualitáskor
Alkalomszerű kapcsolat...Általános Iskola	közös szülői ért. osztálylátogatás bemutató foglalkozás	minden év április minden év május minden év május
Nevelési Tanácsadó	iskolaérettségi előszűrés terápia iskolakészültség megállapítsa beiratkozáshoz	minden év október rászorulónak folyamatosan probléma esetén március
.....Szakértői és Rehabilitációs Bizottság	iskolakészültség képzési kötelezettség	probléma esetén
Egészségügyi hálózat	szűrő vizsgálatok	előírás szerint
Közei Művelődési Házak	előadások kiállítások könyvtár látogatás	Alkalmanként
Fővárosi Pedagógiai Intézet	továbbképzések előadások	Folyamatosan Alkalmanként
Családsegítő Központ	Veszélyeztetettség észlelése	Alkalmanként megfelelően
Gyermekjóléti Központ	Veszélyeztetettség észlelése	Alkalmanként megfelelően
Erzsébetligeti Művelődési Ház	Gyermek versenyek (néptánc, rajz, irodalmi...) Gyermek előadásokon részvétel Kiállítások megtekintése	Alkalmanként Alkalmanként Alkalmanként

X. AZ ÓVODA SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI

A *finanszírozott* szolgáltatások körébe az alapellátás feladatai és a nevelési programvégrehajtásához kapcsolódó ismeretek feldolgozását segítő tevékenységek tartoznak.

A fenntartó az *alapellátás keretén belül* biztosítja, hogy a gyermekkel kiscsoportos formában illetve egyénileg differenciált módon is foglalkozik.

- biztosítja a kötelező és kötetlen foglalkozásokat, az iskolai életmódra felkészítést
- logopédiai foglalkozásokat
- terápiás tornákat
- néptánc tanítást
- az óvoda biztosítja a gyermekeknek a naponta háromszori étkezést
- a gyermekek egészségének védelme érdekében - az óvoda külön kérésére - a szerződésben álló gyermekorvos, védőnő segítséget nyújt a jelzett egészségügyi problémák megoldásában.

Az óvoda az alapellátás fejében tandíjat szed. A tandíj mértékét a szerződés időtartamára, vagyis az adott tanévre a fenntartó határozza meg.

Az óvoda *alapellátáson felüli térítéses szolgáltatásai:*

(szülői igény alapján, délutáni órákban, megfelelő feltételek meglétekor)

- igény szerinti sportfoglalkozások (úszás, korcsolya),
- a napi tevékenységekbe beillesztett heti egyszeri alkalmon felüli igények kielégítése végett
  - Alapozó terápia
  - TSMT terápia